

Tantárgy neve/kódja:	Magyarország politikai társadalomtörténete a XX. században. BTÖ-DK-057
Tárgyfelelős:	Doktori programvezető
Tantárgy oktatója:	Ö. Kovács József
Kreditszám:	10
Óratípus:	előadás
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	Az egyes előadások a következőket célozzák meg. A témakörök analitikus fogalmi és nézőpontjainak tisztázása alapján elsősorban tematikus módon közelítünk a múltbeli történésekhez. A kiválasztott témák és történeti fordulatok leírásával és értelmezésével a történeti összehasonlító szemléletmódot is erősítjük. A magyarországi politikai gondolkodás természetesen nem volt elszigetelt az országhatárokon túli, maradjunk ezen a kontinensen, európai tendenciáktól. Ezért is adom meg az eszmétörténetre vonatkozóan is az alábbi, könnyen elérhető, rövid áttekintéseket. Ezeket az olvasmányokat minimális ismeretként a kollokviumig el kell sajátítani. Az előadásokon elhangzottak szintén a vizsga tárgyát képezik. Mindig hangsúlyozni fogom, hogy az adott előadás mely részeit kell – további értelmezést sose kizárva – ismerni, a vizsgán érinteni. További ajánlott olvasmányokat természetesen közölni fogok az előadások alatt, legkésőbb októberben, a hallgatói érdeklődés tükrében is, ismertetni fogom.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A társadalomtörténeti gondolkodásra jellemző szabályszerűségek, változások irányának összehasonlító módon történő felismerése, fejlesztése. Egyéni és kollektív cselekvésformák, folyamatok, struktúrák térhez és időhöz kötött kontextusainak megismerése. 1. Társadalomtörténeti kérdések, források, közelítésmódok 2. Népeség, terület, állam 3. Gazdasági tevékenység, munkaformák 4. Társadalomtörténeti események 5. Életvilágok 6. A belső gyarmatosítás szovjet formációi 7. Állami szabályozás, állami erőszak 8. Társadalmi korlátok, válaszok 9. Vidéki erőforrások és alárendelődés I. 10. Vidéki erőforrások és alárendelődés II. 11. Egyéni és kollektív életutak 12. Társadalmi és környezeti örökség a jelenben
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	Társadalmi mintázatok mikro- és makrostrukturális, tapasztalattörténeti megismerése.
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai	Fél Edit – Hofer Tamás: „Mi korrekt parasztok...” Hagyományos élet Átányon. Bp. Korall, 2010. ISBN 978-963-08-0173-7

adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Tomka Béla: Európa társadalomtörténete a 20. században. Bp. Osiris, (2009) 2020. ISBN:978-963-276-418-4 Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Bp. Osiris, 2001. ISSN 1218-9855 Csikós Gábor, Horváth Gergely Krisztián, Ö. Kovács József (szerk.): A vidék szovjetizálása. Bp. Jaffa, 2023. ISBN:978-963-475-749-8	
A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Kovács Imre (szerk): Integráció, egyenlőtlenség, polgárosodás : a magyar társadalom a 2020-as évek elején. Bp. HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont, 2024. ISSN 978 963 418 060 9ö Ö. Kovács József, Schlett András (szerk.): „A Föld nem tud futni.” Rendszerváltás vidéken. Bp. RETÖRKI, NEB, 2023. (Ö. Kovács József, Schlett A., Kovács T., Csapai J., Péntek, Ritter Gy. tanulmányai) ISBN 978-615-81311-9-3	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám:	Gyakorlati óra óraszám:
Az alkalmazott oktatási módszerek:	Előadás, kiegészítve néhány alkalommal szervezett, hallgatói hajlandóságtól is függő kisebb tanácskozással (referátum és korreferátum formájában 45 percben).	
Az értékelés módja:	kollokvium	
Az értékelés kritériuma:	Az előadások témái szerinti olvasmányok szövegértő és elemző összefoglalásának képessége, külön is figyelve az egyéni érdeklődés tükrében való indoklásra. A tematikus, problémacentrikus történeti elemzés képességének szintje. A vizsgán kijelölt forrásrészletek elemzési képessége.	
Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.	A társadalmi jelenségek történetiségének, egyéni és kollektív összefüggéseinek, mintázatainak felismerését lehet ilyen módon fejleszteni. További fontos eredmény lehet a történések térhez és időhöz kötöttségének tudatosítása. Az információk keletkezési körülményeinek dekódolási képességét is fejlesztjük.	